

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken

datum 10 februari 2010

Betreffende wetsvoorstel:

31904 Wijziging van de Gaswet en de Elektriciteitswet 1998, tot versterking van de werking van de gasmarkt, verbetering van de voorzieningszekerheid en houdende regels met betrekking tot de voorrang voor duurzame elektriciteit, alsmede enkele andere wijzigingen van deze wetten

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 9 februari 2010 met algemene stemmen aangenomen door de Tweede Kamer.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel I, onderdeel C

Artikel II, onderdeel H, punt 2

35 → 40 → **43** (Zijlstra)

Met het wetsvoorstel wordt de tariefregulering zodanig aangepast dat de investeringen die de netbeheerder ter uitvoering van zijn in artikel 16, lid 1, Elektriciteitswet 1998 respectievelijk artikel 10, lid 1, Gaswet opgenomen wettelijke taken moet doen kunnen worden gedekt door de transporttarieven. De keerzijde hiervan is dat de netbeheerder de inkomsten uit de nettarieven dient aan te wenden voor onderhoud, vervanging en uitbreiding van de netten. Met de voorgestelde regeling wordt vastgelegd dat de inkomsten uit transporttarieven mede zullen worden aangewend voor investeringen in de door de netbeheerder beheerde netten. In het door de netbeheerder vast te stellen capaciteitsplan dient te worden aangegeven welke capaciteitsknelpunten zich in de door hem beheerde

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 10 februari 2010

blad 2

netten voordoen. Onder een capaciteitsknelpunt wordt bedoeld een netdeel of een onderdeel van een net waarvan de capaciteit op enig moment minder bedraagt of zal bedragen dan de geraamde behoefte aan capaciteit voor het transport van gas of elektriciteit, waarbij rekening wordt gehouden met door de netbeheerder redelijkerwijs aan te houden marges omtrent nauwkeurigheid en onzekerheid. In het capaciteitsplan moet de netbeheerder aangeven welke maatregelen zullen worden genomen om in het capaciteitsplan genoemde capaciteitsknelpunten op te heffen. Tevens dient als onderdeel van het capaciteitsplan de netbeheerder te voorzien in een investeringsplan. Dit investeringsplan moet inzichtelijk maken op welke wijze de netbeheerder uitvoering geeft aan zijn wettelijke taken zoals het in werking hebben van de door hem beheerde netten, het onderhouden en vervangen van netten en het uitbreiden van de netten.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel I, onderdeel F, derde onderdeel, vijfde lid, onder a

Artikel I, onderdeel I, derde onderdeel, onderdeel f

27 en 32 → 33 → **36** (Samson/Zijlstra)

Het wetsvoorstel kent geen uitzondering op de aansluitplicht voor de zogeheten onrendabele gebieden (natuurgebieden en andere dunbevolkte gebieden) Tot nu toe is geoordeeld dat het aanleggen van een gastransportnet respectievelijk van een of meer aansluitingen in deze gebieden vanwege de hoge maatschappelijke kosten en de aanwezigheid van alternatieven achterwege kan blijven. Het amendement beoogt de huidige praktijk te continueren en voor deze gebieden een uitzondering op de aansluitplicht op te nemen.

De kosten van een aansluitplicht in onrendabele gebieden, daar waar een gastransportnet aanlegt dient te worden, zouden in de gereguleerde transporttarieven verdisconteerd moeten worden en dan tot een stijging van deze tarieven voor alle overige afnemers leiden gedurende de periode van de afschrijving van de investeringen. Te meer daar er praktische en duurzame alternatieven voor gas zijn, is een dergelijke stijging niet aanvaardbaar. Voorts is het ongewenst dat gastransportnetten moeten worden aangelegd in natuurgebieden.

De tekst van het wetsvoorstel sluit verder niet uit dat iemand in een stadsverwarmingsgebied zijn aansluiting op het warmtenet opzegt en daarna door de gasnetbeheerder moet worden aangesloten. Aangenomen dat dit niet de bedoeling is, wordt deze omissie tevens bij dit amendement hersteld.

Daarbij wordt gekozen voor een andere systematiek dan die het wetsvoorstel tot dusverkende. Bij het vaststellen van de gebiedsindeling kunnen gebieden worden aangewezen waarvoor de aansluitplicht voor de regionale netbeheerders niet geldt. Na het vaststellen van de gebiedsindeling door de NMa op grond van artikel 12f ontstaat duidelijkheid over de reikwijdte deze aansluitplicht.

Dit bevordert de handhaving van het betreffende artikel door de NMa. Op basis van artikel 12 kan bij ministeriële regeling nadere duiding worden gegeven aan het voorgestelde artikel.

Aangenomen met algemene stemmen

datum 10 februari 2010

blad 3

Artikel I, onderdeel F, onderdeel 3, onderdeel b

Artikel I, onderdeel G

38 → 48 → **58** (Zijlstra/Samsom)

Het wetsvoorstel kent voor aansluitingen groter dan 40 m³(n) per uur voor de netbeheerder de verplichting een aansluitpunt te realiseren. De "rest" van de aansluiting mag de potentiële aangeslotene zelf (laten) aanleggen.

Het is vanuit het oogpunt van veiligheid, betrouwbaarheid en/of doelmatigheid niet mogelijk of wenselijk dat de netbeheerder iedereen op het gastransportnet aansluit op het punt in het net waar de potentiële aangeslotene dat wenst. Het huidig lid 6, sub b, houdt daar geen rekening mee. Daarnaast doet de huidige formulering geen recht aan het kostenveroorzakingsprincipe. Als aansluiting op het dichtstbijzijnde punt in het net niet mogelijk of wenselijk is, komen de extra kosten van de te realiseren voorziening via de transporttarieven van de netbeheerder ten laste van de overige klanten van een netbeheerder.

Teneinde de netbeheerder in staat te stellen evenals thans rekening te blijven houden met de plaats in het net die uit het oogpunt van veiligheid, betrouwbaarheid en/of doelmatigheid het beste is, wordt op grond van het onderhavige amendement daarom toegevoegd dat iemand voor een aansluiting groter dan 40 m³(n) per uur recht heeft op een aansluitpunt op een gastransportnet met een voor de aansluiting geschikte druk en voldoende capaciteit.

Een soortgelijke regeling geldt op grond van de Elektriciteitswet 1998 voor een elektriciteitsafnemer die een aansluiting op het net wenst met een aansluitwaarde groter dan 10 MVA.

Verder legt het amendement expliciet vast dat de netbeheerder ook "de rest" van de aansluiting kan verzorgen indien de afnemer hem dit vraagt (tegen niet-gereguleerde tarieven om cherry-picking te voorkomen). Ook dit spoort met de regeling uit de Elektriciteitswet 1998 waar afnemers die de aansluitingswerkzaamheden openbaar mogen aanbesteden, ook de netbeheerder (tegen niet-gereguleerde tarieven) kunnen vragen de aansluiting te verzorgen.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel I, onderdeel G, tweede punt

19 → **49** (Wiegman-van Meppelen Scheppink/Samsom)

In het huidige wetsvoorstel is vastgelegd dat de informatie die de netbeheerder van het landelijk gastransportnet verschaft aan de programmaverantwoordelijke actueel moet zijn. Daarmee is echter niet vastgelegd dat de informatie ook correct en volledig dient te zijn. Correct, actuele en volledige informatie is echter van groot belang voor het functioneren van het balanceringsregime. Zonder correcte, actuele en volledige informatie kan een programmaverantwoordelijke zijn balansverantwoordelijkheid niet uitoefenen en zijn de (financiële) risico's groot. Dit amendement maakt het mogelijk dat de NMa een mandaat heeft om ook de correctheid en volledigheid van de verschaft informatie te controleren.

Aangenomen met algemene stemmen

datum 10 februari 2010

blad 4

Artikel I, onderdeel M

Artikel II, onderdeel T

23 → **62** (Spies/Jansen)

De financiële situatie van de netbeheerders is van groot belang voor het kunnen uitvoeren van de wettelijke taken, zoals een betrouwbaar transport en voldoende investeringen in het net. Daarnaast is het van belang dat netbeheerders en hun aandeelhouders het net niet gebruiken als middel om een onredelijk hoog rendement te behalen. Uit het winstenonderzoek van de NMa in 2007 en uit het onderzoek van de Algemene Rekenkamer in 2009 naar de tariefregulering blijkt de noodzaak om meer transparantie te verkrijgen over de financiële situatie van individuele netbeheerders. Een jaarlijks openbaar verslag over de afzonderlijke boekhouding kan hieraan in belangrijke mate bijdragen. Met deze regeling wordt aangesloten op de afzonderlijke boekhouding die netbeheerders reeds op grond van de huidige wet moeten bijhouden. Daarmee worden additionele administratieve lasten beperkt. Om recht te doen aan het advies van Actal van 5 februari 2010 (dat is opgenomen in amendement nr. 23 herdruk) en om de nalevingskosten en administratieve lasten verder te beperken, verplicht dit gewijzigde amendement niet tot het opstellen van een accountantsverklaring. Ten tweede benadrukken de indieners naar aanleiding van het advies van Actal dat deze wetswijziging de mogelijkheid openlaat om de betreffende documenten elektronisch te publiceren. Dat betekent dat netbeheerders geen drukkosten hoeven te maken

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel I, onderdeel O, artikel 39f

Artikel II, onderdeel G, artikel 20e

31 (Spies c.s.)

Dit amendement bewerkstelligt dat de NMa de Minister van Economische Zaken adviseert over het besluit omtrent nut en noodzaak van de uitbreidingsinvesteringen van de landelijke netbeheerders die niet via de rijkscoördinatieregeling lopen. Dat is wenselijk omdat de NMa geheel onafhankelijk is van de belangen in de elektriciteits- en gassector. Dit wijzigingsvoorstel bewerkstelligt tevens dat het parlement door middel van een voorhangprocedure het laatste woord heeft over het besluit van de minister omtrent uitbreidingsinvesteringen die niet zijn opgenomen in een structuurvisie als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening. Zijn de investeringen wel opgenomen in een structuurvisie dan heeft op een eerder tijdstip het parlement zich hierover uitgesproken.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel I, onderdeel O, artikel 39f, derde lid

Artikel II, onderdeel G, artikel 20^e, derde lid

20 → **50** (Wiegman-van Meppelen Scheppink)

De minister krijgt vergaande bevoegdheden bij het beoordelen van investeringen in het hoogspanningsnet en het gastransportnet. Dit amendement beoogt dat de beoordeling in ieder geval voldoet aan de criteria van duurzaamheid, betrouwbaarheid en efficiëntie. Met efficiëntie wordt economische efficiëntie bedoeld, aan de investering moet een afweging van kosteneffectiviteit en maatschappelijke kosten en baten ten grondslag liggen.

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, D66, PvdD, ChristenUnie en SGP

datum 10 februari 2010

blad 5

Artikel II, onderdeel I

22 → 46 → **60** (Samsom/Wiegman-van Meppelen Scheppink)

De aansluitplicht voor de netbeheerder is van wezenlijk belang om daadwerkelijk toegang tot het net te krijgen. Op grond van de artikel 23, derde lid, van de Elektriciteitswet 1998 dient de netbeheerder iedere afnemer binnen een redelijke termijn aan te sluiten. Hierbij wordt een termijn van 18 weken redelijk geacht, tenzij het grote aansluitingen betreft (aansluiting van 10 MVA of hoger). Om producenten van duurzame elektriciteit en van elektriciteit opgewekt door middel van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling sneller zekerheid te geven over de aansluiting van hun productie-installatie op het net, ook wanneer het een aansluiting betreft groter dan 10 MVA, wordt in artikel 23, derde lid, opgenomen dat de redelijke termijn voor het aansluiten van deze installaties na 18 weken is verstreken. Daarbij wordt wel een hardheidsclausule opgenomen. Het kan voorkomen dat externe factoren de netbeheerder belemmeren om de aansluiting binnen de termijn van 18 weken te realiseren. Hierbij moet dan vooral worden gedacht aan vergunningen die de netbeheerder moet aanvragen om de aansluiting te kunnen realiseren (bijvoorbeeld voor het verzwaren vaneen transformatorstation of het aanleggen van een extra kabel) of het afgeven van deze vergunningen vertraging oploopt doordat tegen de vergunningverlening beroep wordt ingesteld.

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, D66, PvdD, ChristenUnie, SGP en CDA

Artikel II, onderdeel K, artikel 24a, eerste-, tweede- en achtste lid

18 en 21 → 30 → 51 → **59** (Jansen c.s.)

In artikel 24a, eerste lid van de Elektriciteitswet wordt een de voorrang voor duurzaam en WKK ingeperkt, op basis van de ruime begrippen "... niet redelijk en proportioneel".

Op grond van artikel 8 van Richtlijn 2004/8/EG en artikel 16, tweede lid, van Richtlijn 2009/28/EG moeten transport en distributie van elektriciteit opgewekt met hernieuwbare bronnen of hoogrenderende WKK gegarandeerd worden. De richtlijnen laten alleen ruimte voor een beperking van dit uitgangspunt op grond van de betrouwbaarheid en veiligheid van het net.

Inperking van de voorrang op grond van de overwegingen "...niet redelijk en proportioneel" is te breed geformuleerd en daarom in strijd met dit uitgangspunt. Het amendement verwijst naar de nauwkeuriger formulering in artikel 16, onder 1b, van de Elektriciteitswet 1998: "de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over de netten op de meest doelmatige wijze te waarborgen;".

Deze formulering biedt de netbeheerder de ruimte om in situaties waarin er sprake is van congestie, en een structurele oplossing op korte termijn mogelijk is, te kiezen voor een investering in deze structurele oplossing in plaats van in tijdelijke voorzieningen die slechts zeer kort benut zullen worden.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel II, onderdeel K, artikel 24a, tweede lid

45 (Jansen)

In geval de congestie niet opgelost kan worden door het afschakelen van conventioneel vermogen (kolen, gas, kernenergie) wordt in artikel 24a, tweede lid, de mogelijkheid geopend dat ook de categorie elektriciteitsproductie met voorrang op het net onder het congestiemanagement gebracht worden.

datum 10 februari 2010

blad 6

Het effect van afschakelen verschilt binnen deze categorie aanzienlijk tussen installaties voor duurzame energie (effect: volledig verlies van duurzame elektriciteitsproductie) en installaties voor hoogrenderende warmtekracht-koppeling, met inbegrip van afvalverbrandingsinstallaties (effect: aanzienlijke verlaging van het totale energetisch rendement).

Het amendement regelt dat in dergelijke gevallen de installaties voor duurzame energie als laatste onder het congestiemanagement gebracht worden.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, D66, PvdD, ChristenUnie, SGP en CDA

Artikel II, onderdeel N

25 (Spies/Wiegman-van Meppelen Scheppink)

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 in verband met de implementatie van richtlijn 2005/89/EG welke tot doel heeft de leveringszekerheid te waarborgen is door het parlement uitdrukkelijk uitgesproken dat aan het belang van een betrouwbare elektriciteitsvoorziening grote waarde moet worden gehecht. In het verlengde hiervan is door het parlement bij amendement (30 934, nr. 7) de betrouwbaarheidsnorm, voor alle netten met een spanningsniveau van 110 kV en hoger, wettelijk verankerd. Netten met een spanningsniveau van 110 kV en hoger hebben een belangrijke betrouwbaarheidsfunctie voor de gehele elektriciteitsvoorziening. De betrouwbaarheidsnorm voor deze netten ondersteunt ook de betrouwbaarheid in netten met een lager spanningsniveau.

De betrouwbaarheidsnorm kan niet duidelijk genoeg in de wet opgenomen worden. De in dit amendement voorgestelde verwoording is een verheldering van de norm «enkelvoudige storingsreserve, ook tijdens onderhoud» (N-2), die het uitgangspunt vormt voor netten van 110 kV en hoger. Deze voor de leveringszekerheid essentiële norm houdt in dat in geval van storing de netbeheerder onmiddellijk een herstelmaatregel kan nemen, opdat het transport van elektriciteit, ook indien er onderhoud plaatsvindt, te allen tijde is gewaarborgd. De in de nota van wijziging opgenomen term «functioneren» draagt niet bij aan de duidelijkheid en is in dit amendement daarom vervangen door de term: «zijn ontworpen en in werking zijn».

Afwijking ten nadele van de betrouwbaarheid van dit uitgangspunt is niet mogelijk voor de netten met een spanningsniveau van 220 kV en hoger. Ten aanzien van de netten met een spanningsniveau van 110 tot 220 kV geldt een uitzondering ten aanzien van de N-2 norm. In lid 13 is opgenomen dat afwijking van de N-2 norm in de voorwaarden als bedoeld in artikel 31 lid 1 Elektriciteitswet 1998 mogelijk is bij netten met een spanningsniveau van 110 tot 220 kV onder de voorwaarde dat een eventueel daaruit voortvloeiende onderbreking van het transport van elektriciteit in alle gevallen beperkt blijft tot ten hoogste zes uren en 100 MW. De N-1 norm blijft evenwel gewaarborgd op de netten met een spanningsniveau van 110 tot 220 kV. Met deze regeling wordt beoogd een hoog niveau van de betrouwbaarheid van de elektriciteitsvoorziening te waarborgen.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel II, onderdeel R, onderdeel 3

47 (Zijlstra)

Voor een regionale netbeheerder zijn de transporttarieven van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, net als de transporttarieven van een eventueel hoger gelegen

datum 10 februari 2010

blad 7

regionale netbeheerder, niet te beïnvloeden kosten. Momenteel houdt de wet hier echter geen rekening mee en wordt de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering van de lagergelegen netbeheerder ook toegepast voor de kosten die de hoger gelegen netbeheerder bij hem in rekening brengt. Dit is te meer onterecht daar deze kosten al onderhevig zijn aan de korting die geldt voor de hoger gelegen netbeheerder. Het onderhavige amendement leidt ertoe dat voor deze kosten bij de lagergelegen netbeheerder niet meer de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering wordt toegepast.

De urgentie om de bestaande, onrechtvaardige situatie op te heffen wordt vergroot door het feit dat de kosten van congestiemanagement ten minste voor een deel zullen worden verdisconteerd in de transporttarieven van – naar verwachting – met name TenneT. In de toelichting op de tweede nota van wijziging geeft de Minister aan dat deze kosten sterk kunnen wisselen en moeilijk vooraf kunnen worden geschat. Vanwege deze jaarlijkse kostenfluctuaties beoogt het onderhavige amendement tevens om de tarieven van de lager gelegen netbeheerder beter te laten aansluiten bij zijn kosten in het betreffende jaar. Dit zorgt voor een stabielere en daardoor beter voorspelbare bedrijfsresultaat op grond waarvan zijn positie om te investeren verbetert.

Aangenomen met algemene stemmen

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Artikel II, onderdeel I

61 (Samsom/Wiegman-van Meppelen Scheppink)

Het voorrangrecht op een fysieke aansluiting, zoals mogelijk gemaakt in de richtlijn, wordt met het nieuwe vierde lid expliciet geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving.

Expliciete implementatie is nodig omdat met betrekking tot aansluiting sprake is van schaarste en wachttijden. Het reeds bestaande recht op aansluiting zoals neergelegd in artikel 23 volstaat dus niet, omdat dit artikel in onvoldoende mate regelt wie voorrang krijgt m.b.t. de aansluiting.

Dit voorrangrecht voor de grotere duurzame en WKK-projecten kan ertoe leiden dat de schaarse engineering capaciteit, d.w.z. ingenieurs en monteurs, met voorrang daar wordt ingezet door de netbeheerder. Ook voor de benodigde materialen waarvoor een lange leveringstijd geldt, met name trafostations, gaat dan gelden dat groen voorrang krijgt boven grijs. Op deze manier wordt een belangrijke feitelijke drempel weggenomen voor de aansluiting van duurzame en WKK-projecten, wat de centrale doelstelling van dit wetsvoorstel is.

Verworpen. Voor: PvdA, GroenLinks, D66, PvdD en ChristenUnie

Artikel II, onderdeel J

24 (Vendrik)

Dit amendement verduidelijkt dat een netbeheerder te allen tijde duurzame elektriciteit en elektriciteit opgewekt in een hoogrenderende WKK installatie moet transporteren.

Producenten van groene energie en hoogrenderende WKK hebben gegarandeerd en bij voorrang toegang tot het net. Bij dispatching van productie-installaties dienen

datum 10 februari 2010

blad 8

netbeheerders voorrang, respectievelijk vrijstelling te verlenen aan producenten van duurzame energie en hoogrenderende WKK.

Verworpen. Voor: GroenLinks, D66 en PvdD

Artikel II, onderdeel K, artikel 24 a, eerste- en tweede lid

16 → 44 (Jansen)

Bij bepaalde industriële activiteiten ontstaan – inherent aan het productieproces – als bijproduct gassen die een verbrandingswaarde hebben. Het nuttig gebruik van deze gassen voor elektriciteitsproductie levert een bijdrage aan de pijler efficiënt fossiel van het regeringsbeleid. Het afschakelen van het elektrisch vermogen dat gevoed wordt met productiegassen kan leiden tot affakkelen, in situaties waarin er geen sprake is van opslagcapaciteit of de mogelijkheid om de gassen door te leveren aan derden. Om deze reden zou elektriciteitsproductie op basis van productiegassen voorrang dienen te krijgen boven ander conventioneel vermogen.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, D66, PvdD en VVD

Artikel II, onderdeel K artikel 24a

Artikel II, onderdeel R, tweede lid

Artikel II, onderdeel V, derde lid

39 (Zijlstra)

Het gewijzigde voorstel van de minister, geïntroduceerd bij brief van 18 december 2009 met kenmerk ET/EM / 9 228 134 en vastgelegd in de derde nota van wijziging, legt de kosten van congestiemanagement primair neer bij producenten waarop congestiemanagement van toepassing is. Daarbij merkt de minister op dat producenten van duurzame elektriciteit niet vallen onder de groep van producenten waarop congestiemanagement wordt toegepast omdat zij voorrang bij transport krijgen.

Vooropgesteld moet worden dat het doel van de wet, te weten het bij voorrang transporteren van duurzame elektriciteit, wordt bereikt, ongeacht de wijze van kostenallocatie.

Het voorstel van de minister strookt evenwel niet met het systeem van de Elektriciteitswet 1998. Daarnaast leidt het voorstel ertoe dat netbeheerders gedwongen worden hun natuurlijke dominante machtspositie te misbruiken door de kosten slechts neer te leggen bij producenten waarop congestiemanagement van toepassing is. Dit is in strijd met de artikelen 106 en 102 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. In tegenstelling tot de redenering zoals gehanteerd door de minister, vormt de voorgenomen kostenallocatie een ongerechtvaardigde vorm van discriminatie tussen producenten. Dit amendement beoogt de kosten van congestiemanagement te socialiseren conform het systeem van de Elektriciteitswet 1998. Ten slotte laat dit amendement de nadere uitwerking van enkele zaken met betrekking tot congestiemanagement over aan lagere regelgeving.

Congestie vloeit voort uit een tekort aan transportcapaciteit. Netbeheerders hebben ingevolge de Elektriciteitswet 1998 onder meer tot taak congestie te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, congestie structureel op te lossen. Dit geschiedt primair door de netten te onderhouden en uit te breiden. Op deze wijze zijn netbeheerders in staat hun primaire taak uit te voeren, te weten het transport van elektriciteit. Zodoende bestaat er

datum 10 februari 2010

blad 9

een nauwe verwevenheid tussen congestiemanagement en genoemde andere taken van de netbeheerder.

Anders geformuleerd kan men stellen dat congestie zich niet voordoet indien de uitbreiding van transportcapaciteit tijdig gerealiseerd kan worden.

Kan uitbreiding niet tijdig gerealiseerd worden, dan is er een aanmerkelijke congestie treedt feitelijk in de plaats van onder meer de investeringskosten die anders al gemaakt zouden zijn ter uitbreiding van de transportcapaciteit. De netbeheerder, en niet de verbruikers, profiteert in die zin van uitstel van investeringen.

Nu ingevolge de Elektriciteitswet 1998 zowel de kosten van onderhoud en uitbreiding van netten als de kosten van het transport over deze netten gesocialiseerd worden door het transporttarief dat netbeheerders in rekening brengen, dienen hier nauw mee verband houdende kosten zoals congestiekosten op dezelfde wijze verdeeld te worden.

Producenten van duurzame elektriciteit betalen niet aan hun eigen voorrang mee omdat alle producenten momenteel zijn vrijgesteld van het betalen van dit transporttarief.

Doorbreking van het systeem van de Elektriciteitswet 1998 kan niet gerechtvaardigd worden door het beroep van de minister op de kostenefficiëntie, in het bijzonder het risico van gaming. Nog afgezien van de vraag of dit niet nader uitgewerkte of onderbouwde risico van gaming een serieus risico vormt, stelt het in opdracht van de minister opgestelde rapport van D-cision/Brattle dat de voorgestelde kostenallocatie mogelijk slechts een beperkte prikkel bevat om meer competitief te bieden.

Alternatieve, minder ingrijpende, methoden zoals het introduceren van een maximum bedrag voor het opregelen buiten het congestiegebied en een minimum bedrag voor het afregelen binnen het congestiegebied en het hanteren van individuele transportprogramma's voor iedere productie-installatie, bieden, in aanvulling op de bestaande bevoegdheden van de Energiekamer, voldoende soelaas. Deze bedragen kunnen worden vastgesteld door de Energiekamer, na consultatie van representatieve organisaties.

Verworpen. Voor: VVD, PVV en het lid Verdonk

Artikel II, onderdeel K, artikel 24a, vierde lid

17 (Jansen)

Het bestaande artikel 24a, vierde lid, biedt de mogelijkheid om de vergoedingen die producenten moeten betalen in verband met de kosten die samenhangen met het congestiemanagement te differentiëren.

Het amendement regelt dat deze differentiatie zodanig dient te zijn dat de vergoeding lager is naarmate de opgewekte stroom duurzamer is. Onder duurzaamheid wordt in dit geval mede verstaan energie-efficiency, bij elektriciteitsproductie uit fossiele bronnen.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks en PvdD

Artikel II, onderdeel K, artikel 24a, onderdeel a van het achtste lid

14 → 15 → **37** (Van der Ham/Vendrik)

Dit amendement beoogt de mogelijkheid aan de minister te geven om, mocht dat haalbaar blijken, de mate van uitstoot van niet duurzame centrales te laten meewegen in per AMvB te bepalen nadere regels.

Een vergelijkbare formulering was in voorgaande versies van de wetgeving opgenomen, hierbij is aangesloten bij het vormgeven van dit amendement.

Verworpen. Voor: GroenLinks, D66 en PvdD

datum 10 februari 2010

blad 10

Artikel I, onderdeel X, artikel 66d, tweede lid

26 → 41 (Zijlstra)

Het Wetsvoorstel verbetering gasmarkt voorziet in de toevoeging van artikel 66d aan de Gaswet. In dit artikel is voor de verkoper van gas de verplichting opgenomen om de overname van de programmaverantwoordelijkheid separaat van de verkoop van gas aan de koper aan te bieden. Daarbij is het de verkoper van gas niet toegestaan te eisen dat de koper van gas de programmaverantwoordelijkheid overdraagt (artikel 66d, lid 1, sub b van de Gaswet). Dit verbod geldt echter niet indien de koper van gas met de verkoper van gas is overeengekomen dat de hoeveelheid te kopen gas wordt bepaald door de feitelijke onttrekking van gas aan het gastransportnet op één of meer aansluitingen (artikel 66d, lid 2 Gaswet). Dit zijn de zogenaamde exclusieve «all-in contracten» (transport, gas en flexibiliteit), zoals die vaak worden aangeboden door de partij zoals genoemd in artikel 54 van de gaswet.

De uitzonderingen in artikel 66d, lid 2 zorgt ervoor dat de keuzevrijheid van afnemers wordt beperkt en dat de huidige dominante positie van GasTerra in stand wordt gehouden, dan wel wordt verstrekt. Het behouden van de PV biedt voor GasTerra aanzienlijke waarde. In de Memorie van Toelichting staat dat deze uitzondering (de opeisbaarheid van de programmaverantwoordelijkheid) de huidige, veel bestaande praktijk, waarbij gas niet kan worden doorverkocht, in stand wordt gehouden. Het laten voortbestaan van de huidige situatie zorgt ervoor dat concurrentie voor leveranciers aan kleinverbruikers niet echt van de grond komt. Het overgrote deel van deze leveranciers koopt in bij GasTerra en biedt dus gas aan onder dezelfde voorwaarden. Een leverancier kan niet een keer gas doorverkopen of goedkoper elders inkopen in dit systeem. De mogelijkheid om door handig te handelen voordeel aan de klant te bieden is dus beperkt.

Bovendien is de uitzondering in artikel 66d, lid 2 niet in lijn met de motie Crone c.s. die de regering verzocht heeft om de liquiditeit en de transparantie van gasmarkt (TTF) te versterken. Het volume op de TTF is de laatste jaren gegroeid, maar de mate van verhandelbaarheid van gas is gedaald. Ook de NMa geeft in haar jaarlijkse marktmonitor aan dat op de gasmarkt meeste energieleveranciers voor de inkoop van gas alleen terecht kunnen bij Gasterra (tegen de voorwaarden van Gasterra). Hierdoor zijn er volgens de NMa nog onvoldoende mogelijkheden voor concurrentie tussen de leveranciers. Met name nieuwe toetreders kunnen moeilijk een marktaandeel verwerven.

De Nederlandse regering mag geen maatregelen nemen die in strijd zijn met de regels van het EG-Verdrag, met name de mededingingsregels. Er zijn goede argumenten om te stellen dat artikel 66d, lid 2 van de Gaswet kwalificeren als een bijzonder recht in de zin van artikel 86, lid 1, EG-Verdrag. Het voorgestelde artikel 66d, lid 2 van de Gaswet houden namelijk een wettelijke maatregel in, die bescherming biedt aan een klein aantal gasleveranciers, dat in staat is gas op basis van flexibele contracten aan te bieden. Door dit bijzondere recht raakt GasTerra in de positie haar machtspositie op de markt voor het aanbieden van flexibiliteit te gebruiken om ook een sterke positie te verkrijgen op de (toekomstige) markt voor het aanbieden van programmaverantwoordelijkheid. Artikel 66d, lid 2, Gaswet zet GasTerra er aldus toe aan gebruik te maken van haar machtspositie. Bovendien leidt artikel 66d, lid 2, Gaswet ertoe dat de leveranciers van gas door middel van flexibele contracten ertoe aangezet worden in strijd met het kartelverbod van artikel 81, lid 1, EG-Verdrag te handelen doordat het overdragen van de programma-verantwoordelijkheid afnemers, beperken in de doorverkoop van gas aan andere partijen.

datum 10 februari 2010

blad 11

Dit betekent dat het voorgestelde artikel 66d, lid 2, Gaswet in strijd is met artikel 86, lid 1, EG-Verdrag en dus niet in stand kan blijven.

Door het schrappen van artikel 66d, lid 2 wordt de voortzetting van de huidige praktijk géén automatisme en zal de keuzevrijheid en de marktwerking op de gasmarkt worden versterkt. Pas dan wordt de gasmarkt echt versterkt. Nu lopen er wel leveringen over TTF, maar die kunnen niet worden doorverkocht, waardoor de gasmarkt er niet bij gebaat is. Door het schrappen van lid 2 van artikel 66d wordt de vrijheid voor afnemers vergroot. Zij kunnen er nog steeds voor kiezen om de programmaverantwoordelijkheid over te dragen. Sterker nog, veel partijen, zoals middenen kleinbedrijven zullen dat graag willen doen, zodat zij hun gaslevering zo snel en simpel mogelijk kunnen afhandelen. Andere partijen zullen echter graag de vrijheid willen hebben om soms iets door te verkopen, of iets extra in te kopen via TTF. Met hun verschillende leveranciers van gas kunnen zij dan afspraken maken over de bandbreedte van afname. Of zij kunnen standaardproducten op TTF kopen, waarmee zij zelf een eigen portfolio kunnen samenstellen. Het schrappen van artikel 66d:2 biedt daarmee meer ruimte om te gaan handelen en zal daarmee TTF kunnen versterken.

Ingetrokken

Artikel II, onderdeel K

34 (Zijlstra)

Momenteel moeten producenten met een aansluiting van maximaal 10 MVA worden aangesloten op het dichtstbijzijnde punt in het net met een bij de aansluiting behorend spanningsniveau, ongeacht of er ter plaatse voldoende netcapaciteit beschikbaar is. Indien het net ter zake verzwaaard moet worden, komen de netverzwaringkosten geheel ten laste van de netbeheerder en worden dan via de transporttarieven gesocialiseerd over alle afnemers in het gebied van die netbeheerder. Er is voor dergelijke producenten geen enkele prikkel om bij het kiezen van een locatie rekening te houden met deze kosten. Integendeel, uit door de NMa beslechte geschillen blijkt dat producenten hun WOZ-object en hun installatie splitsen om onder de grens van 10 MVA te komen/blijven. Om te voorkomen dat onevenredig hoge, te socialiseren kosten moeten worden gemaakt voor de aansluiting van één of enkele producenten wordt volgens het onderhavige amendement iedere producent aangesloten op het dichtstbijzijnde punt in het net waar voldoende netcapaciteit beschikbaar is. Bij ministeriële regeling kunnen voor bepaalde soorten productie-installaties en/of voor bepaalde gebieden, waarvoor dit maatschappelijk gewenst wordt geacht, uitzonderingen worden gemaakt, i.c. het huidige regime worden hersteld. Eenmaal gemaakte keuzes kunnen aldus ook zonder wetswijziging aangepast worden indien de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Daarnaast kan de Minister met deze ministeriële regeling bepaalde gebieden aantrekkelijker maken en daarmee andere gebieden minder aantrekkelijk maken voor producenten om zich te vestigen. Daarmee heeft zij een instrument dat kan bijdragen aan een vanuit maatschappelijk oogpunt efficiënte energie-infrastructuur.

Ingetrokken

datum 10 februari 2010

blad 12

Artikel I, onderdeel O, artikel 39f, derde lid

Artikel II, onderdeel G, artikel 20^e, derde lid

13 (Van der Ham)

In zowel de Elektriciteits- als de Gasrichtlijn is bepaald dat de «regelgevende instantie» die is belast met onder meer de toetsing van investeringen zoals bedoeld in artikel 39f, eerste lid, en artikel 20e, eerste lid, door de netbeheerders geheel onafhankelijk moet zijn van de belangen van de elektriciteits- en gassector. In Nederland is de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) aangewezen als «regelgevende instantie» in de zin van deze bepalingen.

Voor een goede afweging tussen betaalbare prijzen voor afnemers en het belang van de publieke aandeelhouders is het wenselijk dat de Minister advies inwint van een onafhankelijke toezichthouder over het nut en de noodzaak van de voorgestelde investeringen van de landelijke elektriciteits- en gasnetbeheerders. Dit amendement legt neer dat het advies uiterlijk bij de bekendmaking van het besluit op de aanvraag openbaar gemaakt wordt.

Ingetrokken

Moties

52 (Spies en Wiegman-van Meppelen Scheppink) over een evaluatie van de maatregelen die betrekking hebben op de gasmarkt

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, D66, PvdD, VVD, ChristenUnie, SGP, CDA en het lid Verdonk

53 (Wiegman-van Meppelen Scheppink c.s.) over niet uitsluiten van interconnectoren van deelname aan congestiemanagement

Aangenomen met algemene stemmen

54 (Van der Ham) en Vendrik over een rangorde binnen niet-duurzame installaties

Verworpen. Voor: GroenLinks, D66 en PvdD

55 (Van der Ham) over een uitzonderingstoepassing in de Europese regelgeving voor een rangorde op basis van CO₂

Verworpen. Voor: PvdA, GroenLinks, D66, PvdD en ChristenUnie

56 (Samsom) over installaties met meer dan 50% biomassa bijstook

Ingetrokken

57 (Zijlstra) over het bevorderen van concurrentie op de gasmarkt

Aangenomen. Voor: PvdA, GroenLinks, D66, PvdD, VVD, ChristenUnie, SGP, CDA en het lid Verdonk